

MANUÁL DOBROVOLNÍKA – SRÍ LANKA

Mořským želvám hrozí vyhynutí. Světová populace želv se neustále zmenšuje, nejhorší je situace v Indickém oceánu, kde v některých oblastech došlo za posledních 70 let k poklesu populace mořských želv i o 90 %. Na pozadí tohoto úbytku jsou lidské aktivity jako pytláctví (sběr vajec, zabíjení želv pro maso a krunýře), ničení pláží turismem nebo např. znečišťování pláží a vody odpadky, chemikáliemi. Mořské želvy trpí také destruktivními praktikami používanými při rybaření – např. tažnými sítěmi. Rybářský průmysl má za následek smrt mnoha obratlovců (mořských želv, žraloků...) jako tzv. bycatch = sekundární odchyt, kdy tato zvířata nejsou cílovým úlovkem.

Na Sri Lance je ale ještě jeden vážný specifický problém - na mnoha místech existují „záchranná želví centra“, která jsou ale spíše pastmi na turisty a želvám více škodí, než pomáhají. „Ochranáři“ tu vykupují vejce od pytláků, čímž kradení vajec z pláží jen podporují. Vylíhnuté želvy dávají do bazénů, kde mláďata čekají, než si je koupí turista. Ten je však nejčastěji vypouští během dne, tedy na horký písek. V bazénu navíc želvám zakrní svaly, nevyvinou se jim dostatečně plíce, nemají přirozenou potravu, a hlavně ztratí instinkt, jak se chovat na volném moři. Mnohde na Srí Lance také turisté vyhledávají plavání se želvami, často ale nedodržují pravidla – na želvy sahají, krmí je, nebo omylem topí...

Be at least 1m away from them.

DO NOT feed or touch them.

DO NOT harass or surround them.

DO NOT catch or take them out of water.

NAŠE VIZE

Přejeme si svět, ve kterém lidé mají rádi přírodu, naslouchají jí, respektují. Svět, ve kterém se místní i turisté zajímají o ochranu (nejen) mořských želv, rozumí příčinám jejich ohrožení a snaží se jednat tak, aby nepřispívali k jejich ubývání. Přejeme si svět, ve kterém lidé nejsou lhostejní.

NAŠE MISE

Naší misí je podílet se na přímé ochraně želv v konkrétních lokalitách ve spolupráci s místními ochranáři a komunitami a tvořit tak budoucnost, kde mohou lidé a želvy žít pohromadě. Zabýváme se přímou ochranou želv na líhních plážích, vzděláváním a rozvojem místních obyvatel.

NAŠE MISE NA SRÍ LANCE

Na Srí Lance klade vejce celkem pět ze sedmi druhů mořských želv. Spolupracujeme zde s našim ochranářem Gayanem v Dikwelle a Maheshem v Mataře.. Mimoto spolupracujeme také s místní vládou, pobřežními hlídkami, školami, univerzitami a hotely.

DOBROVOLNICTVÍ

Dobrovolníci mohou pomáhat ve státním Turtle Conservation Center Kapuhelnwala a u Gayana na pláži Bathigama v Dikwelle a v jejich okolí.

- 1) **TURTLE CONSERVATION CENTER KAPUHELNWALA**
Přímá ochrana želv na pláži, vzdělávání
- 2) **BATHIGAMA V DIKWELLE**
Přímá ochrana želv na pláži, vzdělávání
- 3) **DOMLOUVÁNÍ SPOLUPRÁCE S HOTELY NA SRÍ LANCE**
(Po domluvě)
- 4) **ROZVOJ MÍSTNÍCH OBYVATEL**

TURTLE CONSERVATION CENTER KAPUHELNWALA

Dobrovolnická činnost zde spočívá zejména v participaci při ochranářských aktivitách s rangery = noční hlídky, přemístování snůšek do chráněné části pláže, vypouštění mláďat a uklízení pláží od odpadu a naplavených dřevin.

Pokud bude zájem, můžete rangery doučovat angličtinu. Jejich úroveň je hodně základní.

Dobrovolníci mohou také vzdělávat děti ve školách v okolí. Jedná se o výuku angličtiny a enviromentální výchovy se zaměřením na ochranu mořských želv a životního prostředí. Mohou se hrát tematické hry, vypracovávat pracovní listy nebo třeba vyrábět – malovat želvy, tvořit z odpadu... Pokud budete chtít do školy, je dobré si aktivity promyslet už doma a dovést si na ně potřebné materiály. Pokud s sebou budete

mít notebook, dají se dětem pustit vzdělávací videa, promítat obrázky. Vytisknout vzdělávací materiály na Srí Lance lze.

Předem si můžete domluvit přednášky na Ocean univerzity. Doporučujeme vzít studenty s sebou do centra, ať vidí želvy naživo.

Vaše iniciativa a akčnost je hlavním prvkem funkční spolupráce. Rangeři vás obecně do ničeho nutit nebudou. Nápady je dobré (je to doporučováno a ceněno) konzultovat s Hankou či jinými koordinátory z Česka. Pokud máte nějaký nápad ještě před odjezdem – např. vás baví umělecká činnost – můžeme vymyslet program, který bude prospěšný na místě a vám na míru.

BATHIGAMA V DIKWELLE

Ochranu mořských želv v Dikwelle má na starost Gayan - člověk, který s ochranou začal sám od sebe už v roce 2013. V roce 2023 se náhodou-nenáhodou potkal s Hankou a začala z toho oficiální spolupráce :).

V zátoce u Bathigama beach v Dikwelle vždy přes den plavou dvě až tři želvy. Díky tomu je toto místo hodně turisticky známé, pomoc je proto potřeba s upozorňováním turistů ohledně toho, jak se k želvám chovat – i přes upozorňující cedule dokáží být turisté strašně bezohlední. Večer probíhá obdobně jako v Kappuwenwale – hlídkování pláže, přemísťování snůšek do chráněné části pláže, vypouštění vylíhlých mláďat do moře.

V Dikwelle je jedna ze škol hned u Bathigama beach – což je perfektní pro spolupráci – děti jen seběhnou z kopečka a mohou se přímo účastnit ochrannářských aktivit. Lze domluvit např. společné uklízení pláže

nebo sázení stromků kvůli erozi (toto může dobrovolník samozřejmě dělat i sám). S dětmi ze základních škol je možné domluvit se na lekci plavání (většina Srílančanů plavat neumí) a podpořit tak budování kladného vztahu dětí k moři a životu v něm.

Za dětmi se může docházet i do školy a mít zde hodiny angličtiny spojené s enviromentální výchovou – hlavně se snahou o hravost, zábavu :). Zde by se měla dát využít i promítačka/počítačová učebna.

Učit můžete i s Oscarem v TURTLE BAY ACTIVITY CENTRE v Polheně.

DOMLOUVÁNÍ SPOLUPRÁCE S HOTELY NA SRÍ LANCE

Další aktivitou může být **domlouvání spolupráce s hotely kdekoli na Srí Lance a šíření informačních letáčků o ochraně mořských želv**. Cílem je hotelům vysvětlit situaci želv v zemi a domluvit, aby neposílaly své hosty do želvích center, kde jsou zdravé želvy drženy v bazéncích, tato centra želvám více škodí, než pomáhají, jedná se o pasti na turisty.

ROZVOJ MÍSTNÍCH OBYVATEL

Podporujeme také rozvoj místních obyvatel. **Spolupracujeme s ženskou řemeslnou dílnou** v Benthotě. Domluvte se s Hankou, určitě ocení, když dovezete pár výrobků. V Bentotě můžete také navštívit truhlářskou dílnu a kousek od Bentoty i lokální krejčovskou dílnu, kde vám v případě potřeby vybraný oděv na míru upraví.

V Kapuhenwelle i v Mirisse by se chtěli naučit **vyrábět suvenýry z kokosových skořápek**. Můžete jim dovézt nářadí, pomoci s výrobou či distribucí. Domluvte se s Hankou na konkrétní podpoře, která by vám sedla.

Další aktivity záleží na tom, co se v projektu momentálně děje, řeší a co rádi děláte :)

Délka dobrovolnického programu

Nejvhodnější doba je od listopadu do července, ale je možné pomoci i v jiných měsících – záleží na aktivitách. Doporučená délka je minimálně 14 dní, nejlépe 3 týdny a více. Dobrovolnická činnost se dá prokládat s individuálním programem - výlety po okolí, poznáváním Srí Lanky.

Co musíš umět/požadavky na dobrovolníky

Dobrovolníci nemusí mít žádné odborné vzdělání ani přechozí zkušenosti s dobrovolnickou činností, ale měli by být aktivní, iniciativní a zodpovědní. Mezi další požadavky na dobrovolníky patří:

- * věk minimálně 18 let
- * schopnost domluvit se a rozumět anglicky + být komunikativní
- * být plavec
- * dobrá psychická i fyzická kondice (ujít delší trasy po pláži za různého počasí, v různou denní/noční dobu)
- * být flexibilní, přátelský, empatický, otevřený, respektující a trpělivý – anebo je to tu dobrý trénink, jak se trpělivosti učit, moc se tu nespěchá, někdy je třeba vysvětlovat a opakovat znovu a znovu:)

Cestovní dokumenty

- * cestovní pas s platností minimálně 6 měsíců v den příjezdu
- * víza – zkontrolujte, zda jsou pro vás potřeba na eta.gov.lk
- * arrival form – lze vyplnit před odjezdem (některé aerolinky to mohou vyžadovat) nebo po příletu - <https://eservices.immigration.gov.lk/emb/eEmbarkation/'#/home-page>
- * cestovní pojištění – povinné pro všechny dobrovolníky, musí pokrývat zdravotní péči v zahraničí

Doprava, ubytování, orientační finanční náklady

Účastnický poplatek - 1000 Kč, před schůzkou s organizátory (po odevzdání všech dokumentů a přijetí dobrovolníka).

Letenka - při včasném nákupu do 20 000 Kč

Vízum - pro občany České Republiky není aktuálně (září 2024) potřeba

Cesta z letiště - pravděpodobně přiletíte do Bandaranaike International Airport – podle času přiletu můžete jet najatým autem, obyčejným autobusem (např. do Tangalle – cesta vyjde asi na 100 Kč, ale je dlouhá – z Colomba 6 hodin), moderním klimatizovaným autobusem (rychlejší a dražší), nebo autobusem do Colomba a pak vlakem.

Na letišti doporučujeme koupit Sim kartu s daty.

Ubytování a strava - záleží na tom, jestli chcete bydlet v krásném hotelu nebo v jednoduchém ubytování u rodiny doma (homestay) či v chatce - nejlevnější ubytování je kolem 200 Kč na noc. Výhodou je, pokud jste dva, že je v pokoji většinou dvoulůžko, cena je tedy na osobu poloviční. U Turtle conservation center Kapuhelnwala se nám líbilo např. v Hanguk Lanka Lagoon Villa. V Dickwele doporučujeme Mango Shade. V Bentotě je naše „základna“ v New Jaya Villa. Voda v přímořských oblastech není pitná, kupuje se v pet lahvích nebo doporučuji vždy dočepovat z barelu v ubytování. Ve středozemí voda pitná být může, je třeba se infomovat. V levnějších ubytováních většinou neteče teplá voda a není klimatizace – větrák ale většinou ano, ten doporučuji. Obdobně to je s placením za stravu – záleží, jestli budete volit dražší turistické restaurace nebo budete jíst u rodin, v místních vývařovnách nebo si kupovat jídlo ze stánků. Standardní jídlo v restauraci cca 100 – 200 Kč. Ve vývařovnách a u rodin za vegetariánské jídlo zaplatíte kolem 50 Kč.

Co si vzít s sebou

- * cestovní dokumenty (viz výše)
- * oblečení (na plážích bývá celý rok opravdu teplo, ale při deštích a větru může být chladněji, v horách může být i 15 °C)
 - letní oblečení

- mikinu, nepromokavou bundu/pláštěnku
- dlouhé kalhoty, sukně

Dlouhé kalhoty/sukně minimálně po kolena a triko se zakrytými rameny bude potřeba, pokud půjdete učit do školy, budete mít s dětmi nebo místními aktivity na pláži... Obecně platí, že pokud budete fungovat v rámci projektu, dbejte na konzervativní oděv, reprezentujete organizaci Chráníme mořské želvy z.s. Na soukromé výlety můžete mít kratší oblečení, odhalená ramena.

- * Sandály, ale i zavřené boty
- * Čelovku s červeným světlem
- * Opalovací krém
- * Klobouk/čepici a sluneční brýle
- * Repelent – většinou se doporučuje s obsahem DEET, ale i ekologický bez DEET funguje
- * Léky – které běžně používáte i cestovní lékárničku
- * Peníze – je možné směnit ve směnárně na letišti, nebo používat kartu Revolut a vybírat z místních bankomatů, vyjde to o něco lépe. Doporučujeme Bank of Ceylon (BOC) a People's Bank – tady mohou být výběry bez poplatku.

Doporučujeme vzít s sebou vybavení pro šnorchlování.

Očkování

Při cestě na Srí Lanku není povinné žádné očkování. Můžete se nechat naočkovat proti břišnímu tyfu, žloutence typu A a B. Od 7. prosince 2022 je zrušen požadavek na předložení očkovacího průkazu proti COVID-19. Aktuální informace ale vždy doporučujeme před cestou zkontrolovat: [Aktuální podmínky cestování na Srí Lanku a návratu do ČR | Velvyslanectví České republiky v Dillí \(gov.cz\)](#)

JAK SE PŘIHLÁSIT?

Pokud se chcete stát dobrovolníkem, pošlete motivační dopis, životopis a kopii podepsaného dobrovolnického prohlášení na hanka.sauria@seznam.cz. V případě přijetí dobrovolníky čeká před odjezdem povinná organizační schůzka.

PŘEJEME NÁDHERNÉ ZÁŽITKY

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ DOBROVOLNÍKA/DOBROVOLNICE

Já níže podepsaný/á,

Jméno a příjmení:

Narozen/a:

Adresa:

Tímto čestně prohlašuji, že jsem četl/a a plně porozuměl/a dokumentu Manuál dobrovolníka - Srí Lanka a jsem ochotný/á a připravený/á jednat plně podle pravidel v tomto dokumentu.

Prohlašuji, že:

- moje účast na projektu a dalších spojených aktivitách je dobrovolná a v mém vlastním jménu, zodpovědnosti a bezpečí
- můj současný zdravotní stav mi umožňuje zúčastnit se projektu
- jsem srozuměn/a s faktem, že si musím sjednat odpovídající zdravotní pojištění na celou dobu trvání mého pobytu
- plně rozumím povaze aktivit, které budu v projektu vykonávat a jsem si vědom/a podmínek, ve kterých budu pracovat
- budu chodit konzervativně oblečený/á podle charakteru události a místních zvyklostí a jsem obeznámen/a s tím, že za hrubé porušení tohoto bodu (např. fotky a videa v nevhodném oblečení) můžu být z pobytu odvolán/anebo penalizován/a

Prohlašuji, že budu svědomitě plnit pokyny a instrukce rangerů anebo jiných odpovědných osob, budu pomáhat s ochranou mořských želv a nebudu svým chováním kompromitovat reputaci a dobré jméno organizace Chráníme mořské želvy z.s. a dalších entit zajišťujících ochranu mořských želv.

Kontaktní osoba pro případ krize:

Jméno:

Telefon:

email:

V _____ dne _____ Podpis dobrovolníka _____